

Sygn. akt V KK 202/13

POSTANOWIENIE

Dnia 17 października 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 17 października 2013 r.,

sprawy **I. A.**

oskarżonego z art. 300 § 2 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

Syndyka Masy Upadłości B. S.A. z siedzibą w G.

od wyroku Sądu Okręgowego w Z.

z dnia 10 stycznia 2013 r.,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w N.

z dnia 3 września 2012 r.,

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć oskarżyciela posiłkowego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w N., wyrokiem z dnia 3 września 2012 r., uznał I. A. za winnego tego, że „w dniu 26 grudnia 2006 r. w N., znajdując się w sytuacji grożącej niewypłacalności, w celu udaremnienia wykonania prawomocnego wyroku wydanego przez Stały Sąd Polubowny przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w G., zasądzonego na rzecz syndyka masy upadłości B. S.A. kwotę 117 393,11 złotych zagrożoną zajęciem komorniczym nieruchomości – lokal mieszkalny przy ul. Z. w K., dla której Sąd Rejonowy w N. prowadzi księgę wieczystą o nr KW [...]”, to

jest za winnego przestępstwa z art. 300 § 2 k.k. i za przestępstwo to wymierzył mu karę 1 roku pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawiesił na okres 3 lat próby.

Apelację od tego wyroku wniósł obrońca oskarżonego. Zarzucił w niej wyrokowi obrazę prawa materialnego to jest art. 300 § 2 k.k. poprzez niezamieszczenie w opisie czynu przypisanego oskarżonemu ustawowych znamion występku w sytuacji, gdy dokładne określenie zarzucanego, a następnie przypisanego oskarżonemu przestępstwa powinno zawierać m. in. niezbędny z punktu widzenia ustawowych znamion danego przestępstwa opis czynu, a tymczasem przypisany oskarżonemu czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego. Obrońca I.A. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu. W apelacji sformułowano nadto alternatywne zarzuty obrazy przepisów prawa procesowego.

Postanowieniem z dnia 3 stycznia 2013 r. Sąd Okręgowy w Z. postanowił na podstawie art. 105 § 1 i 2 k.p.k. sprostować oczywistą omyłkę pisarską zawartą w wyroku Sądu Rejonowego w ten sposób, że w części wstępnej orzeczenia w opisie czynu po słowie „złoty” wpisał słowo „zbył”, uzasadniając to tym, że przepisując zarzut aktu oskarżenia Sąd powyższe słowo w opisie pominął.

Po rozpoznaniu apelacji obrońcy oskarżonego Sąd Okręgowy, wyrokiem z dnia 10 stycznia 2013 r., zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uniewinnił I. A. od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Kasację od tego wyroku wniósł pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego Syndyka Masy Upadłości B. S.A. Zarzucił w niej wyrokowi rażące naruszenie prawa procesowego, a zwłaszcza art. 413 § 1 pkt 4 k.p.k. poprzez przyjęcie, iż brak słów „uszczupełnienia” lub „udaremnienia zaspokojenia” w opisie czynu nie stanowiło oczywistej omyłki pisarskiej Sądu Rejonowego przy jednoczesnym uznaniu, iż brak słowa „zbył” stanowiło taką omyłkę, a także poprzez uznanie, iż brak jest w opisie czynu słów stanowiących ustawowe znamiona czynu zabronionego mimo posłużenia się przez Sąd innymi sformułowaniami oddającymi istotę znamion czynu zabronionego co stanowi naruszenie art. 413 § 1 pkt 4 k.p.k. Naruszenie to, zdaniem autora kasacji, miało wpływ na treść orzeczenia albowiem w jego wyniku

doszło do bezpodstawnego uznania, że skazany nie popełnił zarzucanego mu czynu i w konsekwencji do uniewinnienia.

Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

W pisemnej odpowiedzi na kasację Prokurator Okręgowy wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego jest oczywiście bezzasadna, co sprawia, że mogła zostać rozpoznana i oddalona na posiedzeniu wyznaczonym w trybie art. 535 § 3 k.p.k. W kasacji podkreślono niekonsekwencję w postępowaniu Sądu Okręgowego, który z jednej strony brak słowa „zbył” uznał za oczywistą omyłkę pisarską, zaś brak określenia skutku działań oskarżonego w postaci udaremnienia lub uszczuplenia zaspokojenia wierzyciela przyjął za brak prowadzący do zmiany zaskarżonego wyroku i uniewinnienia oskarżonego.

Ustosunkowując się do tej kwestii zwrócić należy uwagę na zasadniczą różnicę w odniesieniu do obu braków w opisie czynu. Słowo „zbył” zawarte było w opisie czynu znajdującym się w akcie oskarżenia. Pominięto je jedynie w trakcie przepisywania zarzutu do części wstępnej wyroku, pozbawiając tym samym zdanie czasownika. Brak tego czasownika sprawiał, że w opisie czynu część zdania stanowiąca dopełnienie była niepełna, nie występował w niej żaden inny czasownik. W tym stanie rzeczy, biorąc pod uwagę treść zarzutu z aktu oskarżenia, sprostowanie omyłki pisarskiej w tym zakresie uznać można za dopuszczalne.

Inaczej rzecz się ma w odniesieniu do drugiego braku w opisie czynu opisanego w uzasadnieniu wyroku sądu odwoławczego. Brak ten dotyczył także zarzutu aktu oskarżenia, nie wynikał zatem z niedopatrzania przy przepisywaniu. Zgodzić się trzeba z wywodami Sądu Okręgowego co do wagi opisu czynu przypisanego w wyroku. Kwestia ta stanowiła już przedmiot rozważań Sądu Najwyższego, który wyrażał poglądy zbieżne ze stanowiskiem Sądu Okręgowego, którego efektem jest uniewinnienie I. A. (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 23 czerwca 2010 r., sygn. III KK 373/09, R-OSNKW 2010, poz. 1256 i z dnia 29 maja 2012 r., sygn. III KK 87/12, Prok. i Pr. 2012, nr 12, poz. 15).

Uznać trzeba, że przedmiotowy brak w opisie czynu przypisanego nie jest kompensowany stwierdzeniami zawartymi w uzasadnieniu aktu oskarżenia (k. 126v) oraz w uzasadnieniu wyroku sądu pierwszej instancji (s. 2 i 6 uzasadnienia). Nie można także podzielić zapatrywania autora kasacji, że zawarte w wyroku sformułowanie „w sytuacji grożącej niewypłacalności” oddaje całość przestępnego zachowania oskarżonego i powoduje, że opis czynu przypisanego I.A. może się ostać. Analiza treści art. 300 § 1 k.k. prowadzi do wniosku, że ustawodawca obok tego sformułowania umieścił w przepisie, podobnie jak w art. 300 § 2 k.k. określenie form skutku działania sprawcy. Brak wskazania tego skutku w wyroku jest wadą o istotnym znaczeniu. Możliwe bowiem teoretycznie jest zbycie zajętego składnika majątku przez zagrożonego niewypłacalnością dłużnika, które jednak nie udaremniło ani nie uszczupliło zaspokojenia wierzyciela. Wówczas nie doszłoby do popełnienia przestępstwa. Trafnie zatem zwrócono uwagę w uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego na to, że opis czynu zawarty w wyroku skazującym nie może pomijać żadnego z tych elementów działania sprawcy, które mają istotne znaczenie dla kwalifikacji prawnej czynu.

Sąd ten, uznając trafność zarzutu apelacji obrońcy i biorąc pod uwagę fakt, że w sprawie wniesiono wyłącznie apelację na korzyść oskarżonego nie mógł postąpić inaczej niż zmieniając zaskarżony wyrok i uniewinniając oskarżonego od zarzucanego mu czynu.

Biorąc pod uwagę powyższe oddalono kasację jako oczywiście bezzasadną.